

معنی ابیات ← ابیات کبوتر طوق‌دار

بیت ۱: درفشان لاله در وی چون چراغی و لیک از دود او بر جانش داغی

تشبیه ← درفشان لاله در وی چون چراغی (لاله درخشان به چراغ همانند شده است)

حسن تعلیل ← علت سیاهی درون لاله، دودی است که از چراغ ایجاد شده؛ این علت غیر واقعی و شاعرانه است

تشخیص و استعاره ← بر جان لاله داغ بودن (خصوصیت انسان را به لاله بخشیده‌ایم و می‌دانیم هر تشخیصی هم استعاره است)

ایهام تناسب ← لاله (۱- گل لاله ۲- چراغدان؛ که در این معنی قابل قبول نیست ولی با چراغ تناسب ایجاد کرده است پس آرایهٔ ایهام تناسب ایجاد شده)

ایهام ← داغ (۱- ماتم ۲- داغ و سیاهی)

مراعات نظیر (تناسب) ← چراغ و دود و داغ

بیت ۲: شقایق بر یکی پای ایستاده چو بر شاخ زمرد جام باده

تشبیه ← بر پا ایستادن شقایق به قرار گرفتن جام باده بر روی شاخهٔ زمرد مانند شده است

تشخیص و استعاره ← بر پا ایستادن گل شقایق تشخیص است و هر تشخیصی هم استعاره است

استعاره ← پای (استعاره از ساقهٔ گل)

مراعات نظیر (تناسب) ← جام و باده

معنی ابیات ← گنج حکمت: بیت مهمان ناخوانده

بیت ۱: گفتم که چو ناگه آمدی، عیب مگیر چشم تر و نان خشک و روی تازه

تضاد ← تر و خشک

مراعات نظیر (تناسب) ← چشم و روی

مجاز ← نان خشک (مجاز از خوردنی و غذای بسیار کم و محقرانه)

کنایه ← چشم تر (کنایه از گریانی و ناراحتی) / روی تازه (کنایه از خوش‌برخوردی و شادابی)

